

Froskmaður ger kanningar í Íshavinum

nýggjan klædnabúna, sum betur er egnaður at arbeiða í í pólarveðurlagi, ella nýggj tól betri enn tey verandi. Samstundis sum vit lógu veturin á pólarstöðini skuldu vit á eina stórri kanningarferð um allan oyggjaflokkinn.

Tá Papanin í 1936 bleiv útnevndur til leiðara av fyrstu sovjetisku granskingarferðini til Norðpólin, spurdi hann meg, um

eg vildi koma við. Eg tók sjálvandi gleðiliga við tilboðnum (rekaistøð okkara var tá kallað SP1 og var hin fyrsta av sínum slagi. Nú eru teir komnir til SP nr. 21 og SP nr. 22, sum báðar eru í nýtslu í Íshavinum).

Arbeiði okkara á isinum gav visindini ein hóp av nýggjum og áhugaverdum. Fyri fyrstu ferð fekk ein eina vitan um botnreli-effið undir Íshavinum, og ein

fekk fyrri fyrstu ferð greiðu á, hvussu ísurin í roynd og veru var, um magnetiskar misvisingar og um samansetingina av plankton (smádjórum í havinum). Fyrstu ferð... nógvi hendi fyrstu ferð tá.

Fólk úr eldra ættarliðnum í Sovjetsamveldinum minnst, hvussu øll tjóðin fylgdi við gongdini á granskingarferð okkara. Vit vóru róptir papinarar. Tey fylgdu við í dagliga arbeiði okkara og vóru tilreiðar at koma okkum til hjálpar, nær tað skuldi vera. Hetta vistu vit væl, — vit vóru ernir av arbeiði okkara og kendu eina stóra ábyrgd fyri føðilandi okkara.

Síðani fekk eg heiðurstørv og varð framfluttur, men at vera kallaður »Papinari« eri eg framvegis errin av.

Í 1940 fekk Papanin, ið var leiðari av stjórnini fyri norðligu farleiðunum, álagda eina vandamikla uppgávu, nevniliga at loysa kanningarskipið »Sedov«, sum var innifryst í stórum isrúgvum í næstan 2 ár. Henda ferðin hjá Papanov eydnaðist sera væl, og tá hann var heimkomin í øllum góðum, var hann fyrri aðru ferð løntur við Lenin-ordaninum og hetjuggulstjórnu Sovjetsamveldisins.

Undir seinna heimsbardaga skipaði Papanov fyrri móttøku av vorum og krígsútgerð frá teimum sameindu í heilum skipaflotum til havnir í norðara parti av Sovjetsamveldinum, m. a. Arkhangelsk og Murmansk.

Eftir bardagan arbeiddi Papanin við at menna ein heilan kanningarflota. Hesin floti umfataði tá bert eitt skip, nevniliga »Vitjas«, men tað er í dag Papanin at takka fyrri, at Sovjetsamveldið hevur ein framúr góðan kanningarflota, m. a. ein hóp av slagnum »Akademik Kurtjatov«.

Ja, líkamikið hvat vinur okkara hevur tikist við, so er alt gjørt út í odd og egg. Eitt fyrri-

domi fyrri eftirkomararnar. Og eitt aftrat. Í 50'unum, tá tørvur var at kanna innsjógvar, útnevndi Visinda Akademið Papanin til stjóra fyrri eini tá litlari kanningarstöð við Rybin-vatnveitingina í Norðara parti av Miðruslandi. Hetta er nú ein viðakendur stovnur fyri innsjóvarlivfrøði. Professarar við stovn hansara teljast millum heimskend nevni og eru líka so ernir sum vit av at vera kallaðir »Papaninarar«.

Rekaistøðin SP-22 fær matvørur sendandi við flogfari

TEIR NEVNDU HANN SVARTI

Johnsigurd Johannese
tyddi
eftir
sir Arthur Conan Doyle

13. PARTUR

— Tað er frálíkt, segði Holmes.
— Vit læra øll av royndum. Og tað, sum tygum eiga at læra í hesum viðfangi, er, at ein aldri eigur at sleppa hin møguleikan av hondum. Tygum høvdu stóra trúgv til tann unga Neligan. So stóra, at tygum ikki høvdu stundir til at hugsa um Patrick Cairns, sum tók livið av Peter Carey.

Hin grovmælti sjómaðurin legði nú upp í samrøðuna.

— Hoyrið tit meg, segði hann.
— Eg havi als onga orsök til at kæra um viðgerðina, eg fekk fyrri løtu síðani. Men tú krevji eg, at tygum vanda tygum meiri um orðanýtsluna.

Tygum siga, at eg myrði Peter Carey. Eg vil siga, at eg tók hann av lívi. Og tað er munurin.

Kanska fara tygum ikki at trúgva mær. Kanska fara tygum bert at halda, at eg spinni okkurt í.

— Als ikki, segði Holmes. — Latíð okkum hoyra, hvat tygum hava at bera fram.

— Tað er skjótt at siga frá, og Harrin skal vita, at hvørt orð er satt í frásøgn minari.

Eg kendi Svarta Petur, og tá hann hevði knívin á lofti, rendi eg skutilin gjøgnum líkam hansara. Soleiðis doyði hann. Tygum kunnu kalla hetta morð. Men eg kann eins væl doyggja við einum reipi um hálsin sum við knívi hansara í hjartanum.

— Hvussu komu tygum til Woddman's Lee, spurdi Holmes.

— Eg skal siga frá øllum. Tað var í árinum 83 — í august mánaði. Peter Carey var skipari umborð á »Sea Unicorn«. Eg var ein av manningini. Vit vóru staddir á havinum og gjørdum okkum búna til heimferð, tá ein litil bátur rak móti skipinum.

Í bátnum var ein maður — ein landsmaður. Vit tóku bátin inn á dekkið, og skiparin og hesin illa komni maðurin høvdu drúgvur samrøður í kahúttini. Viðferð hjá tí skipbrotna var einans ein blikkkassi.

Eg kann minnst, at navn hins fremmanda ongantið gjørdist manningini kunnugt, og náttina eftir hvarv hann.

Tað varð sagt, at hann annaðhvørt var sjálvur lopin í havið, ella var hann skolaður út í støðugt ringa veðrinum á heimleiðini.

Bert ein av manningini visti um allan tilburðin at siga. Tað var eg. Eg visti, at skiparin hevði tveitt tann fremmanda fyrri borð í náttarmyrkrinum. Hetta var, tá vit byrjaðu at nærkast Hetlandi.

Eg læt einki leka út. Men biðaði bert eftir, hvat ið fór at henda.

Tá vit komu aftur til Skotlands, var alt tøg.

Ein fremmandur var horvin á skipinum. Og eingin spurdi um nakað.

Stutt eftir fór Peter Carey í

land. Tað gingu mong ár, áðrenn eg fekk nakað at vita aftur til hansara.

Sjálvur helt eg, at hann var niðurundirkominn av iðran um gerð sína umborð á Sea Unicorn, og tí livdi í einsemi.

Seinni eydnaðist mær at fáa at vita, at hann hevði tilhald í London. Eg fór síðani á vitjan til hansara. Eg hitti hann, og hann var bæði bliður og týður.

Fyrsta kvöldið, vit aftur vóru saman, skonkti hann dúgliga. Men kvöldið eftir var hann í ringum skøðum og meiri enn hálvfullur.

Vit prátaðu aftur um gamlar dagar. Men sum kvöldið leið, legði eg til merkis, at andlitsbragð hansara gjørdist ógvusligari. Eg fekk eygað á skutilin, har hann hekk í smáttuni, og hugsaði, at kanska fór eg at hava hann fyrri neyðini seinni.

At enda fór hann á fótur og kom yvir móti mær. Eygu hansara segdu frá hati og hevnisøku. Ein fellikniv hevði hann í hondini. Men áðrenn hann fekk stundir at fara niður í slíðran eftir einum stórri knívi, hevði eg skutilin á lofti og rendi hann gjøgnum líkam hansara.

Tú goðasti. Sum hann rópti.

Í somu løtu fekk eg eygað á ein blikkkassa har á hillini. Eg hugsaði, at eg hevði eins góðan rætt til at eiga kassan sum Peter Carey, og gjørdi tí ikki mætar.

Men sum tann vanligi býttlingurin eg eri, gloymdi eg tubbaksmappuna á borðinum.

Framhald